

Sygn. akt VU 893/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

o emeryturę

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

z dnia 29 maja 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy W. K. prawo do emerytury z dniem (...)

Sygn. akt VU 893/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił wnioskodawcy W. K. prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Od powyższej decyzji wnioskodawca wniósł w dniu 19 czerwca 2013r. odwołanie, w którym wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie, stwierdzając, że wnioskodawca nie wykazał stosownym dokumentem w postaci świadectwa pracy w szczególnych warunkach, aby pracował w takim charakterze w okresie od dnia 2 stycznia 1974r. do dnia 29 lutego 1992r. , od dnia 1 kwietnia 1992r. do dnia 30 czerwca 1992r., od dnia 21 czerwca 1993r. do dnia 17 października 1993r., od dnia 2 listopada 1994r. do dnia 17 grudnia 1994r., co uniemożliwia uznanie tych okresów przez organ rentowy.

Na rozprawie w dniu 12 września 2013r. wnioskodawca sprecyzował odwołanie w ten sposób, iż wniósł o zaliczeniu mu do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w charakterze piekarza w Piekarni (...) od dnia 2 stycznia 1974r. do dnia 29 lutego 1992r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. K. urodził się w dniu (...). W dniu 18 kwietnia 2013 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-6 akt ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący 25 lat, w tym **8 miesięcy i 20 dni pracy w szczególnych warunkach**, w okresie od dnia 1 sierpnia 1997r. do dnia 20 października 1997r. i od dnia 1 lipca 1998r. do dnia 31 grudnia 1998r.

(dowód: decyzja z dnia 29 maja 2013r. – k. 84 akt ZUS, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 24 kwietnia 2013r. – k. 85 akt ZUS)

Wnioskodawca w okresie od dnia 2 stycznia 1974r. do dnia 29 lutego 1992r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Piekarni (...) w Ł. w charakterze piekarza.

(dowód: legitymacja ubezpieczeniowa – k. 12 akt ZUS, zaświadczenie dla celów rentowych z 24 sierpnia 1992r. – k. 13 akt ZUS, świadectwo pracy z dnia 14 sierpnia 1992r. – k. 7 akt)

W spornym okresie od dnia 2 stycznia 1974r. do dnia 29 lutego 1992r. wnioskodawca pracował przez dwa lata w charakterze piecowego, a w pozostałym okresie w charakterze ciastowego. Pracując jako piecowy wnioskodawca zajmował się wkładaniem i wyjmowaniem chleba oraz bułek z pieca. Natomiast do obowiązków wnioskodawcy jako ciastowego należało wsypywanie do specjalnej maszyny składników do wyrobu ciasta na bułki i chleb (przesianej uprzednio mąki, wody, soli, drożdży), nadzór nad wyrabianiem ciasta przez maszynę, a następnie wyjmowanie z maszyny ciasta i formowanie z niego chlebów oraz bułek.

Wnioskodawca pracował w takim charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w godzinach nocnych od godziny 22 wieczorem do 6 rano.

W piekarni panowało duże zapylenie i wysoka temperatura, nie było wentylacji. W jednym pomieszczeniu znajdowała się zarówno maszyna do wyrobu ciasta jak i piec do pieczenia pieczywa. Razem ze sobą pracowali zarówno pracownicy wyrabiający i formujące ciasto, jak i piecowi.

(dowód: zeznania świadka M. K. – protokół rozprawy z dnia 12 września 2013r. od minuty 5:46 do minuty 11:48, zeznania świadka J. K. - protokół rozprawy z dnia 12 września 2013r. od minuty 12:43 do minuty 17:30, zeznania wnioskodawcy - protokół rozprawy z dnia 12 września 2013r. od minuty 18:52 do minuty 25:28)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej

rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat.

Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

W będącej przedmiotem osądu sprawie sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w Piekarni (...) w Ł. w okresie od dnia 2 stycznia 1974r. do dnia 29 lutego 1992r. nie był kwestionowany przez organ rentowy i jest bezsporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych. Sporny pozostawał natomiast charakter wykonywanej w tym okresie pracy z uwagi na brak świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Brak świadectwa pracy w szczególnych warunkach nie przesądza jednak, że wnioskodawca takiej pracy nie wykonywał. Świadectwo pracy w szczególnych warunkach – jak już wyżej podnoszono- nie jest wyłącznym dowodem służącym do wykazania charakteru świadczonej pracy. A co za tym idzie jego brak nie wyklucza ustalenia, że świadczona praca była pracą w szczególnych warunkach, z tym że ciężar wykazania tej okoliczności spoczywa na ubezpieczonym.

Wnioskodawca sprostował temu obowiązkowi. Charakter wykonywanej przez skarżącego pracy Sąd ustalił w oparciu o spójne i wiarygodne zeznania świadków: M. K. i J. K., zeznania skarżącego oraz świadectwo pracy. Zważywszy, że świadkowie w spornym okresie pracowali razem z wnioskodawcą, wykonując te same co i on prace, należy uznać, że dysponują bezpośrednią i szczegółową wiedzą co do codziennych obowiązków wnioskodawcy. Jak zatem wynika z ich zeznań wnioskodawca w spornym okresie pracował jako piekarz zajmując się wyrabianiem ciasta na chleb i bułki. W tym celu wnioskodawca musiał przesiać mąkę, a następnie wsypać ją do specjalnej maszyny służącej do wyrobu ciasta, wsypać pozostałe składniki służące do wyrobu ciasta tj. wodę, sól i drożdże, nadzorować wyrabianie ciasta przez maszynę, a po jego wyrobieniu formować z ciasta chleby oraz bułki. Jedynie przez dwa lata w spornym okresie – jak wynika z zeznań wnioskodawcy- pracował on jako piecowy i wówczas zajmował się wypiekaniem chlebów oraz bułek, co polegało na ich wkładaniu i wyjmowaniu z pieca oraz nadzorowaniu procesu pieczenia.

Biorąc pod uwagę złożone w sprawie zeznania świadków i wnioskodawcy co do codziennych warunków pracy i sposobu jej organizacji nie ulega wątpliwości, że wykonywana przez wnioskodawcę praca w charakterze piekarza, była pracą o znacznej szkodliwości dla jego zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Świadczy o tym nie tylko zakres jego obowiązków, charakter pracy, ale także warunki w jakich praca była świadczona. W pomieszczeniu piekarni panowało duże zapylenie oraz wysoka temperatura, a praca odbywała się w porze nocnej od 22 wieczorem do 6 rano.

Praca przy wypieku pieczywa, a za takie należy uznać nie tylko prace bezpośrednio przy pieczeniu pieczywa, ale także prace wykonywane przy wyrabianiu i formowaniu ciasta na chleb i bułki jest pracą w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A dział X (w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym) poz. 11 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Po doliczeniu w/w okresu do pracy w szczególnych, nie ulega wątpliwości że wnioskodawca wykazał, iż w szczególnych warunkach pracował przez okres znacznie przekraczający 15 lat.

Zatem biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca w dacie złożenia wniosku spełniał jednocześnie pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki, to jest ukończył 60 lat, a jego łączny okres zatrudnienia składkowy i nieskładkowy wyniósł 25 lat, należy uznać, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, a żądanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego, co nastąpiło w dniu (...) gdyż z tym dniem została spełniona ostanía przesłanka, od której to prawo było uzależnione.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji